

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-52195961-45.02[2020/63]-22670117
Konu : Rücuen Tazminat

19.03.2021

ANLIURFA VALİLİĞİNE
(Millî Eğitim Müdürlüğü)

İlgili : 17.03.2021 tarihli ve E-32263300-641.99-22542761 sayılı yazınız.

Bakanlığımız aleyhine hizmet alımı sözleşmesi ile altı verener nezdinde çalışan öğretmenlerin açtığı hizmet tespiti ve emeklilik alacakları davalarında mahkemelerce asıl verener sıfatıyla Bakanlığımızın da sorumluluğuna hükmedildiği, Bakanlığımızın mütekerkel sorumluluk ilkeleri doğrultusunda dava açan öğretmenlere yaptığı ödemeler için daha sonra altı verener şirketlere rücu davaları açılarak öğretmenlere yapılan ödemelerin rücu yoluyla tahsil yoluna gidildiği;

Ancak bazı durumlarda altı verener olmaksızın özellikle okul idarelerinin ve okul aile birliklerinin sigortasız çalıştırdıkları öğretmenlerin Bakanlığımız aleyhine hizmet tespiti ve emeklilik alacakları davası açtıkları; bu davalarda da altı verener- şirket çalışanlarının açtığı davalarda olduğu gibi aynı şekilde Bakanlığımızın sorumluluğuna hükmedildiği, hizmet tespiti davalarının sonucunda Sosyal Güvenlik Kurumuna, emeklilik alacakları davalarında ise davacılar Bakanlığımız tarafından ödeme yapıldığı;

Bakanlığımız tarafından yapılan ödemelerin rücuen tahsilinin talep edilip edilmemesi, talep edilecekse kimlere karşı ve hangi alacak kalemleri için dava açılacağı hususunda tereddütler oluştuğu belirtilerek; açılacak rücu davalarının sonuçlanması durumunda vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin de ödenmesi söz konusu olacaktır belirtilerek Genel Müdürlüğümüz görüşü istenilen ilgi yazı ve ekleri incelenmiştir.

Bilindiği gibi, 18.10.1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "2. Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence" başlıklı 129 uncu maddesinde,

"....."

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekilde ve artılara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.

.....";

10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Kamu zararı" başlıklı 71 inci maddesinde,

"(Değerli birinci fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artı engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

a) , mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) Mal alınmadan, işlem veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,

d) , mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,

e) dare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yapılmaması,

f) (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

Esas alınır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres :

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No :

Bilgi için:

E-Posta:

Unvan : ef

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi: Faks:

.....";

14.07.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Kısmi sorumluluk ve zarar" başlıklı 12 nci maddesinde,

"(Değişiklik: 12/5/1982 - 2670/5 md.)

.....

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmâl veya tedbirsizliğin sonucu idare zararına uğratılması hâlinde, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

.....";

27.09.2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsilinde İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, "**Kamu zararı: Kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasından doğan zararı,**"

"Kamu zararının tespiti ve bildirilmesi" başlıklı 7 nci maddesinde,

"(Değişiklik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/2 md.)

(1) Kamu zararı 6 ncı maddede belirtilen hususlar göz önünde bulundurulmak suretiyle;

- a) Kontrol, denetim veya inceleme,
  - b) Sayı tayca kesin hükme bağlama,
  - c) Yargılama,
- sonucunda tespit edilir.

(2) Tespit edilen kamu zararına ilişkin yazı, tutanak, rapor, ilâm ve benzeri belgeler ilgili kamu idaresine gönderilir."

"Kamu zararından doğan alacakların tahsil şekilleri" başlıklı 12 nci maddesinde,

"(1) Kamu zararından doğan alacaklar, sorumlulardan ve/veya ilgililerden, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte tahsil edilir.

(2) Tespit edilen kamu zararları;

- a) Rızaen ve sulh yolu ile ödenmek,
  - b) (Değişiklik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/7 md.) 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerine göre takas yapılmak,
  - c) 2004 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak,
- suretiyle tahsil edilir."

hükümlerine yer verilmiştir.

Tetkikinden de anlaşılacağı üzere; kamu zararının sorumlulardan rücuen tahsil edilebilmesi için, öncelikle, bir kamu zararının doğmuş olması, bu zarar ile kamu görevlisinin tesis ettiği işlem veya eylemi arasında illiyet bağı bulunması, başka bir deyişle, kamu zararının kamu görevlisinin yaptığı işlem veya eylemin sonucu olması gerekir. Dolayısıyla, ilgi yazıda bahsedildiği şekilde, mahkemece iptal edilen işlem nedeniyle rücuen tazmini gereken bir kamu zararından söz edilemez.

Gereğinin takdirinde Valiliğinize ait olmak üzere bilgilerinizi rica ederim.

Dr. Hüseyin ACAR
Bakan a.
Genel Müdür V.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres :

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No :

Bilgi için:

E-Posta:

Unvan : ef

Keşif Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi: Faks:

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 75e5-c5ac-3bd2-971c-98a1 kodu ile teyit edilebilir.